

บทที่ 3

ความทึบแสงและมาตรฐานความทึบแสง

ในการเก็บข้อมูลของระบบสเปกโทรสโกปี เราสามารถเก็บข้อมูลได้หลายวิธี เช่น ใช้หลอดโฟโตมัลติพลีเออร์วัดความเข้มแสงแต่ละความยาวคลื่นที่ผ่านสเปกโทรสโกปี ออกมา หรือใช้ฟิล์มถ่ายภาพหรือแผ่นถ่ายภาพ (photographic plate) ในการบันทึกภาพสเปกโทรแกรม ในการเก็บข้อมูลนี้การใช้แผ่นถ่ายภาพหรือฟิล์มถ่ายภาพเป็นวิธีที่สะดวกและประหยัด ทั้งข้อมูลที่ได้จะได้ข้อมูลหลายๆความยาวคลื่นพร้อมๆกันด้วยแต่การใช้ฟิล์มถ่ายภาพหรือแผ่นถ่ายภาพก็มีข้อด้อยในการใช้งานอยู่เช่นกัน เพราะหลังจากกระบวนการแรก คือ การให้แสงตกลงสู่ฟิล์มแล้ว ฟิล์มจะต้องผ่านกระบวนการอีกหลายขั้นตอนก่อนที่จะแสดงผลมาในปริมาณที่เรียกว่าความทึบแสง (density) ค่าความทึบแสงนี้จะมีความสัมพันธ์กับแสงที่ตกลงบนฟิล์มในรูปของเส้นลักษณะของน้ำยา (characteristic curve of emulsion) ความสัมพันธ์นี้จะมีรูปร่างเปลี่ยนไปเมื่อเปลี่ยนสารทำให้เกิดภาพ (developer) และอุณหภูมิ ในการหาความสัมพันธ์นี้ เพื่อนำไปหาปริมาณแสงที่ตกสู่ฟิล์มหรือแผ่นถ่ายภาพ เราจะต้องวัดความทึบแสงด้วยเครื่องมือที่เรียกว่ามาตรฐานความทึบแสง (densitometer) หรือมาตรฐานแสง (photometer) ดังจะได้กล่าวโดยละเอียดต่อไป

ความทึบแสง (density) [7]

ความทึบแสง เป็นปริมาณที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณแสงที่ผ่านเนื้อฟิล์มออกมาได้ ถ้าพิจารณาฟิล์มที่มีความหนาคงที่ ให้แสงตกกระทบมีความเข้ม I_0 และแสงที่ผ่านเนื้อฟิล์มออกมาได้มีความเข้ม I เรานิยามค่าความทึบแสง ดังนี้

$$\text{ความทึบแสง (density)} = \log_{10} (I_0/I) \quad (3-1)$$

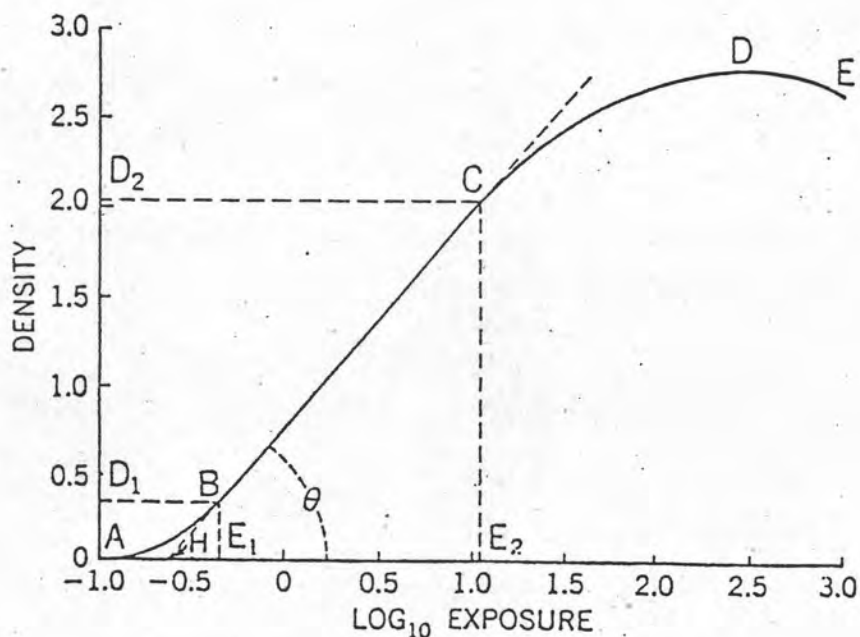
เหตุที่นิยามความทึบแสง เป็นลอการิทึมฐานสิบของอัตราส่วนของความเข้มแสงที่เข้าสู่แผ่นฟิล์มต่อแสงที่ผ่านออกมา เพื่อจะได้สะดวกในการพิจารณา เช่น ถ้าค่าความทึบแสง เท่ากับ 1 หมายความว่าแสงที่ผ่านเนื้อฟิล์มออกมาจะมีค่าความเข้มแสงเพียง 1 ใน 10

ส่วนของค่าความเข้มเข้าสู่แผ่นฟิล์ม การวัดค่าความทึบแสงของฟิล์มสามารถทำได้โดยอ่านจากมาตรความทึบแสงหรือมาตรความทึบแสงอย่างละเอียด

เส้นลักษณะของน้ำยา(characteristic curve of emulsion)

คำว่าน้ำยาในที่นี้หมายถึงน้ำยาบันทึกภาพ(photographic emulsion) ที่ฉายอยู่บนแผ่นฟิล์มหรือแผ่นภาพ น้ำยานี้เป็นสารประกอบของเงินที่มีความไวต่อแสง เมื่อเราให้สารประกอบนี้ได้รับแสงแล้วนำมาผ่านกระบวนการล้าง บริเวณที่ได้รับแสงจะปรากฏเม็ดเงินติดอยู่ ค่าความหนาแน่นของเม็ดเงินนี้จะเป็นตัวกำหนดความทึบแสงของภาพ ถ้าเราสามารถควบคุมการให้แสง(exposure)แก่น้ำยาได้แล้ว เราก็จะสามารถหาความสัมพันธ์ระหว่างการให้แสงและความทึบแสงที่ปรากฏ ที่เรียกว่าเส้นลักษณะของน้ำยา หรือบางครั้งก็เรียกเส้นลักษณะของฟิล์ม ออกมาได้

ในการหาเส้นลักษณะของน้ำยา เราอาจควบคุมการให้แสงแก่ฟิล์มได้หลายวิธี เช่น ให้ฟิล์มได้รับแสงความเข้มคงที่ แต่เปลี่ยนเวลาที่เปิดหน้ากล้อง หรือนำแผ่นบันไดทอนแสงที่ทราบค่าความทึบแสงมาบังแหล่งกำเนิดแสงคงที่ แล้วถ่ายภาพของแหล่งกำเนิดแสงโดยเปิดหน้ากล้องนานเท่ากัน โดยวิธีนี้เมื่อนำแผ่นภาพหรือฟิล์มมาผ่านกระบวนการล้างแล้วนำมาวัดความทึบแสงของแผ่นภาพหรือฟิล์มที่สอดคล้องกับการให้แสงค่าต่างๆ เราจะสามารถเขียนกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความทึบแสงของฟิล์มและการให้แสงดังรูปที่ 3-1

รูปที่ 3-1 แสดงเส้นลักษณะของน้ำยาโดยประมาณ

จากรูป 3-1 เราแบ่งเส้นลักษณะของน้ำยาได้เป็น 4 ช่วงดังนี้

ช่วง AB เรียกช่วงการให้แสงอ่อน(under exposure)ความสัมพันธ์ระหว่างความทึบแสงและลอการิทึมฐานสิบของการให้แสงไม่เป็นเส้นตรง ดังนั้นจึงไม่นิยมใช้ในงานที่ต้องการวัดผลในเชิงปริมาณ เช่นในการศึกษารูปร่างของเส้นสเปกตรัม

ช่วง BC ช่วงนี้มีความสัมพันธ์ระหว่างความทึบแสงและค่าลอการิทึมฐานสิบของการให้แสงเป็นเส้นตรง มีความชันค่าหนึ่งเรียกว่า แกมมา (γ) หรือค่าดัชนีความชัด (contrast index) ค่าดัชนีความชัดนี้จะมากหรือน้อยขึ้นกับกระบวนการล้างฟิล์มที่ใช้สารทำให้เกิดภาพ(developer)ประเภทใด, ที่อุณหภูมิเท่าใด และอื่นๆ เส้นลักษณะของฟิล์มโกดัก ไตร-เอกซ์ แพน (Kodak Tri-X Pan film), ฟิล์มโกดัก เวนริโครมแพน (Kodak Verichrome Pan film) และฟิล์มโกดัก ทีแมกซ์(Kodak TMAX film) ได้แสดงไว้ในรูปที่ 3-2, รูปที่ 3-3 และรูปที่ 3-4 เนื่องจากช่วง BC นี้ค่าความทึบแสงและลอการิทึมฐานสิบของการให้แสงมีความสัมพันธ์กันเป็นเส้นตรง จึงเป็นช่วงที่นิยมในการใช้งานที่ต้องการวัดความทึบแสงในเชิงปริมาณ

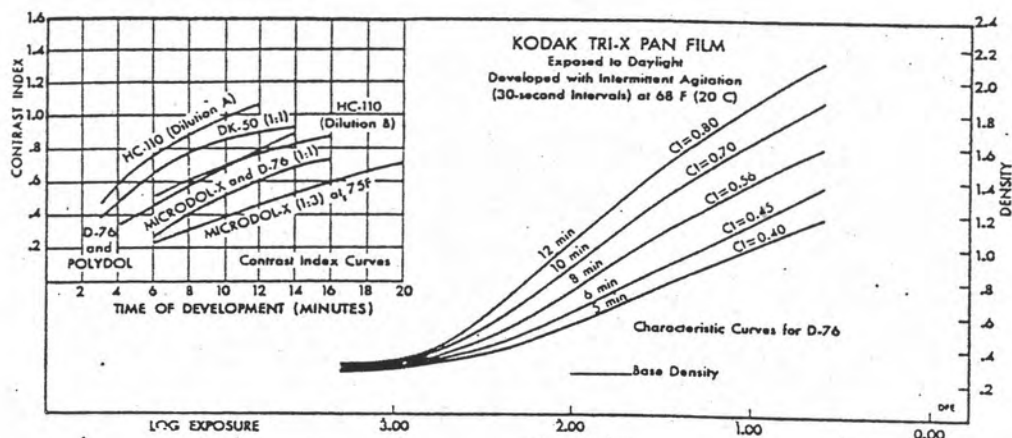
ช่วง CD เป็นช่วงการให้แสงเกิน(over exposure) เป็นบริเวณที่ลอการิทึมฐานสิบของการให้แสงสัมพันธ์กับความทึบแสงไม่เป็นเส้นตรงจึงไม่นิยมใช้งานในเชิงปริมาณ

ช่วง DE เรียกว่าเป็นช่วงย้อนกลับ(reversal) ช่วงนี้การเพิ่มปริมาณการให้แสงไม่เพียงแต่ไม่มีผลต่อการเพิ่มความทึบแสงเท่านั้น แต่ฟิล์มจะสูญเสียความสามารถในการเก็บรายละเอียดไปด้วย

มาตรฐานความทึบแสงอย่างละเอียด(microdensitometer)

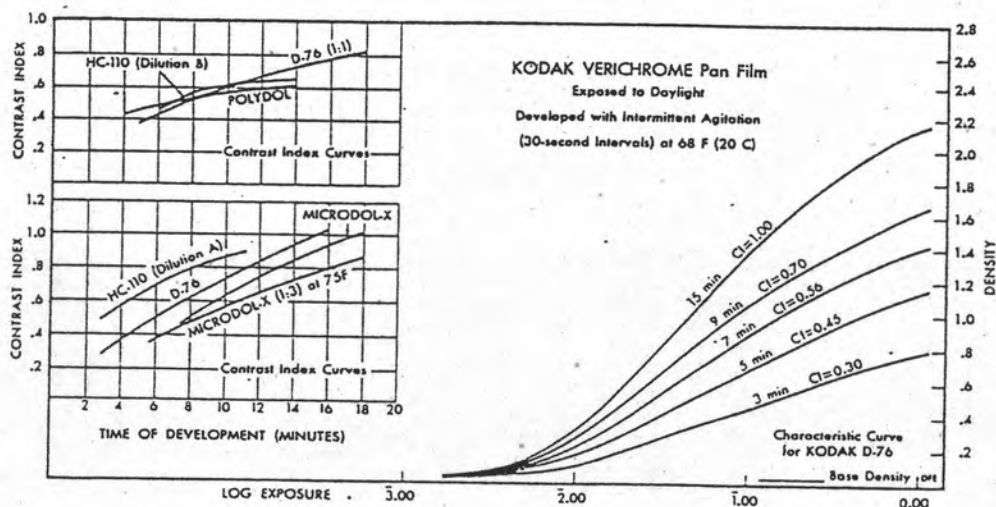
มาตรฐานความทึบแสงอย่างละเอียด เป็นเครื่องมือวัดค่าความทึบแสงของบริเวณเล็กๆบนแผ่นภาพหรือฟิล์ม โดยบังคับให้แสงจากแหล่งกำเนิดคงที่ตกลงบนแผ่นภาพหรือฟิล์มในบริเวณที่เลือกไว้ แล้ววัดค่าความเข้มแสงที่ผ่านเนื้อฟิล์มหรือแผ่นภาพบริเวณนั้นมาได้เทียบกับในบริเวณที่ไม่มีภาพหรือบริเวณที่ไม่มีความทึบแสง

ถ้าให้แสงความเข้ม I_0 แก่แผ่นภาพหรือฟิล์ม แสงที่ผ่านออกมามีความเข้ม I และมาตรวัดความทึบแสงอย่างละเอียดแสดงค่าการอ่านเป็นปฏิภาคโดยตรงกับความเข้มที่เข้าสู่อุปกรณ์วัดแสง(photodetector)และแสดงผลออกมาดังนี้

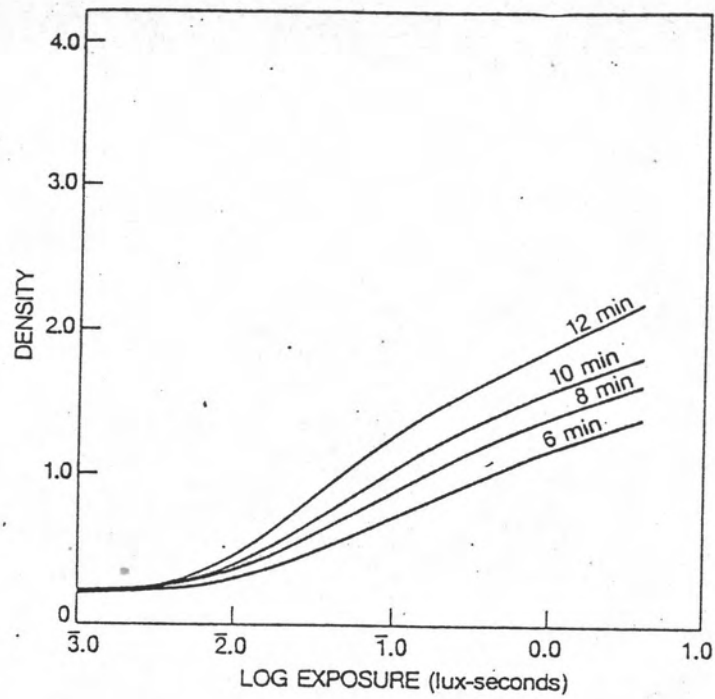
รูปที่ 3-2 เส้นลักษณะของฟิล์ม โกดัก ไตร-เอกซ์ แพน (ใช้สารทำให้เกิดภาพ

D-76) [8]

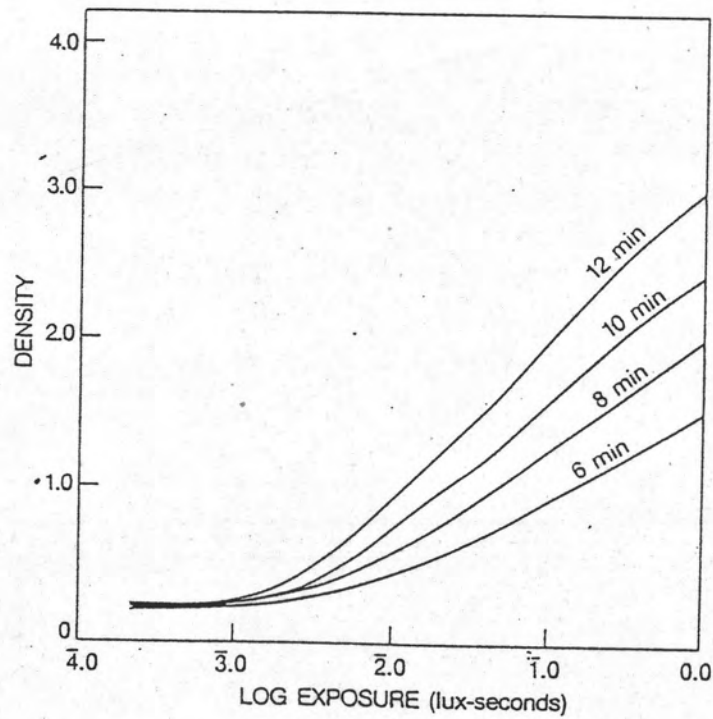

รูปที่ 3-3 เส้นลักษณะของฟิล์ม โกดัก เวนริโครม แพน (ใช้สารทำให้เกิดภาพ

D-76) [8]

(ก)

(ข)

รูปที่ 3-4 เส้นลักษณะของฟิล์มโกดัก ทีแมกซ์ (ใช้สารทำให้เกิดภาพ D-76)

(ก) สำหรับฟิล์ม โกดัก ทีแมกซ์-100 (ข) สำหรับฟิล์ม โกดัก ทีแมกซ์-400 [9]

R_0 เป็นค่าที่อ่านได้จากมาตรความทึบแสงอย่างละเอียดเมื่อแสงผ่านบริเวณ
ปรกติที่ไม่มีภาพหรือเมื่อไม่ได้ผ่านฟิล์ม

R_D เป็นค่าที่อ่านได้จากมาตรความทึบแสงอย่างละเอียดในบริเวณที่ทึบแสงที่สุด
หรือไม่มีแสงเข้าสู่มาตรความทึบแสง

R เป็นค่าที่อ่านได้จากมาตรความทึบแสงอย่างละเอียด เมื่อแสงผ่านบริเวณที่
ต้องการหาความทึบแสง

ในกรณีนี้ เราจะเขียนค่าความทึบแสง ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความทึบแสง } D &= \log_{10} (I_0/I) \\ &\propto \log_{10} [(R_0 - R_D)/(R - R_D)] \\ &\propto \log_{10} (R_0 - R_D) - \log_{10} (R - R_D) \quad (3-2) \end{aligned}$$

ปรกติค่า R_0 และ R_D จะคงที่ในการวัดค่าหนึ่งๆแต่ก็จำเป็นต้องมีการตรวจสอบ
ค่าต่างๆครั้งและค่า R จะอ่านเฉพาะในบริเวณที่ต้องการศึกษา

มาตรความทึบแสงอย่างละเอียดที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันได้รับการออกแบบและผลิต
โดยใช้อุปกรณ์และวิธีต่างๆกันในการวัดความทึบแสง ดังนั้นโดยรวมๆแล้วเราอาจจำแนก
มาตรความทึบแสงอย่างละเอียดออกได้ในหลายลักษณะดังนี้

1. แยกประเภทตามการให้แสงแก่ฟิล์ม สามารถแยกออกได้เป็น

ก) แบบฉายภาพ ลักษณะนี้บริเวณที่ต้องการศึกษาจะได้รับแสงจากแหล่ง
กำเนิดคงที่แล้วฉายไปปรากฏเป็นภาพบนฉาก หรือส่วนหน้าของอุปกรณ์วัดแสง ความทึบแสง
จะวัดจากสัดส่วนของความเข้มแสงบนภาพถ่ายแต่ละส่วนเปรียบเทียบกัน

ข) แบบรวมแสง แสงจากแหล่งกำเนิดจะถูกโฟกัสไปที่แผ่นภาพหรือฟิล์ม
ในบริเวณที่ต้องการศึกษาแล้วแสงผ่านเข้าสู่หัววัดโดยตรง

2. แยกประเภทตามลักษณะการวัดความทึบแสง

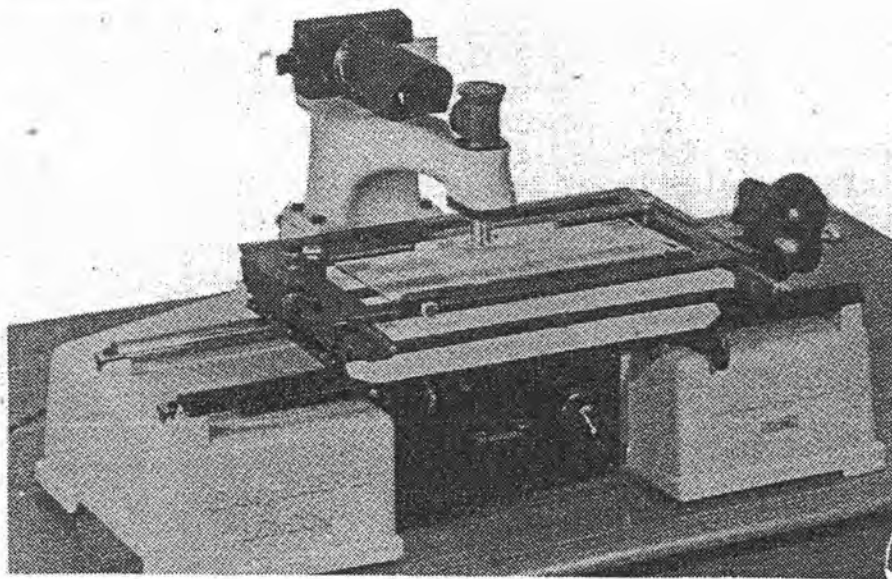
ก) แบบวัดด้วยบุคคล (subjective) โดยการเปรียบเทียบความสว่าง
ของแสงที่ผ่านบริเวณที่ต้องการศึกษากับแสงที่ผ่านแผ่นความทึบแสงมาตรฐานด้วยสายตาของ
ผู้ทำการวัด

ข) แบบวัดด้วยอุปกรณ์ (objective or physical) การทำงานของ
มาตรความทึบแสงแบบนี้จะวัดความทึบแสงผ่านอุปกรณ์วัดความเข้มแสง เช่น โฟโตเซลล์

หลอดโฟโตมิลติไฟลเออร์ มาร่วมในการตัดสินใจความทึบแสง มาตรฐานความทึบแสงที่ใช้ในงานในลักษณะนี้มี 2 แบบด้วยกัน คือ แบบวัดศูนย์(null type microdensitometer) และแบบวัดการเบี่ยงเบน(deflection type microdensitometer) ผลการวัดที่ได้จากมาตรฐานความทึบแสงแบบนี้สามารถอ่านได้โดยตรงหรือบันทึกเป็นกราฟตามแต่การใช้งาน มาตรฐานความทึบแสงอย่างละเอียดแบบวัดการเบี่ยงเบนของบริษัทฮิลเกอร์และวัตต์

มาตรฐานความทึบแสงอย่างละเอียดของบริษัทฮิลเกอร์และวัตต์ มีลักษณะการทำงานเป็นมาตรฐานความทึบแสงแบบวัดการเบี่ยงเบน มาตรฐานความทึบแสงแบบนี้จะแสดงผลออกมาทางเครื่องวัด เช่น แกลแวนอมิเตอร์(galvanometer) การทำงานจะให้แสงผ่านแผ่นภาพหรือแผ่นฟิล์มแล้วเข้าสู่อุปกรณ์วัดแสง ผลการวัดจะแสดงออกทางเครื่องวัด ความละเอียดของการวัดขึ้นกับการจัดส่วนของแสงที่เข้าสู่อุปกรณ์วัดแสงให้มาจากบริเวณที่เล็กที่สุดเท่าที่จะทำได้บนแผ่นภาพหรือแผ่นฟิล์ม เช่น อาจสร้างภาพส่วนหนึ่งของแผ่นภาพหรือแผ่นฟิล์มลงบนช่องแคบเดี่ยวเล็กๆอันหนึ่งที่บังอยู่หน้าอุปกรณ์วัดแสง ดังนั้น ความละเอียดของการวัดจะขึ้นกับกำลังขยายของภาพและความกว้างของช่องแคบ สำหรับการใช้งานจริงการเลื่อนตำแหน่งแผ่นฟิล์มหรือแผ่นภาพที่ต้องการวัด ต้องเลื่อนในอัตราที่ช้าพอที่จะให้เครื่องวัดแสดงผลสูงสุดเสียก่อน

สำหรับมาตรฐานความทึบแสงอย่างละเอียดของบริษัท ฮิลเกอร์ และวัตต์ ที่นำมาใช้ในโครงการนี้มีลักษณะทั่วไปดังแสดงในรูปที่ 3-5

รูปที่ 3-5 มาตรฐานความทึบแสงอย่างละเอียดของบริษัทฮิลเกอร์ และวัตต์

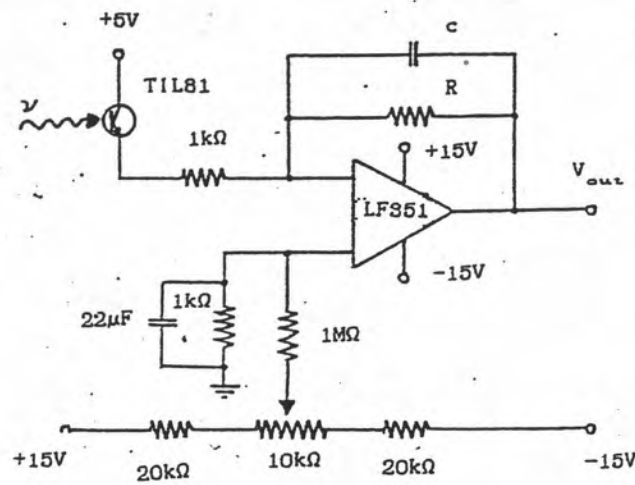
ในมาตรการความทึบแสงอย่างละเอียดของบริษัทฮิลเกอร์ และวัตต์ แผ่นฟิล์มหรือแผ่นภาพจะวางอยู่บนแคร่เลื่อนขนาดความยาว 12 นิ้ว กว้าง 6 นิ้ว สามารถปรับให้เลื่อนได้ด้วยมือหรือระบบอัตโนมัติ การปรับเลื่อนในระบบอัตโนมัติกระทำได้ 2 อัตราเร็วคือ ในอัตราเร็ว 0.1 มิลลิเมตรต่ออนาที และในอัตราเร็ว 0.25 มิลลิเมตรต่ออนาที สำหรับแหล่งกำเนิดแสงของมาตรการความทึบแสงแบบนี้ใช้หลอดไฟขนาดกำลัง 18 วัตต์ กินกระแส 3 แอมแปร์ แสงจะถูกสะท้อนและรวมด้วยเลนส์กล้องจุลทรรศน์ลงสู่แผ่นภาพหรือแผ่นฟิล์ม แล้วภาพบนแผ่นภาพหรือแผ่นฟิล์มนี้จะถูกขยายขึ้น 10 เท่าปรากฏเป็นภาพบนช่องแคบเดี่ยว ช่องแคบเดี่ยวจะเป็นส่วนที่เลือกบริเวณของภาพที่จะให้แสงเข้าสู่โฟโตเซลล์ การอ่านค่าจะอ่านได้จากแกลมวอนมิเตอร์ ช่องแคบเดี่ยวหน้าโฟโตเซลล์สามารถปรับความกว้างได้ด้วยวงแหวนบังคับ วงแหวนบังคับนี้จะแบ่งออกเป็น 100 ส่วนมาตรา การหมุนวงแหวนบังคับ 1 ส่วนมาตราจะเพิ่มความกว้างช่องแคบขึ้น 0.02 มิลลิเมตร ความยาวของช่องแคบเดี่ยวสามารถปรับได้ด้วยการใช้แผ่นโลหะที่ปลายแบ่งเป็นแมกปิดข้างหน้า

ในการนำมาตรการความทึบแสงอย่างละเอียดของบริษัทฮิลเกอร์ และวัตต์มาใช้งานในโครงการนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบบางประการของมาตรการความทึบแสงที่อาจจะเสื่อมสภาพเนื่องจากการทอดทิ้งมิได้ทำการซ่อมบำรุงมาเป็นเวลานานและเพื่อความสะดวกในการใช้งาน รายละเอียดการเปลี่ยนแปลง การเทียบมาตรฐาน และข้อสรุป จะ ได้แสดงในหัวข้อดังต่อไปนี้

1. รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงมาตรการความทึบแสงอย่างละเอียดของบริษัทฮิลเกอร์ และวัตต์ เพื่อการใช้งาน

ก) เปลี่ยนแหล่งกำเนิดแสงจากหลอดไฟขนาดกำลัง 18 วัตต์ ใช้ขนาดแรงเคลื่อนไฟฟ้า 6 โวลต์ เป็น หลอดไฟขนาดกำลัง 25 วัตต์ ใช้แรงเคลื่อนไฟฟ้า 12 โวลต์ จ่ายไฟด้วยแบตเตอรี่ขนาดแรงเคลื่อนไฟฟ้า 12 โวลต์ หรือ แหล่งจ่ายไฟตรงขนาดแรงเคลื่อนไฟฟ้า 12 โวลต์ที่จ่ายกระแสได้สูงสุด 3 แอมแปร์

ข) เปลี่ยนอุปกรณ์วัดแสงจาก โฟโตเซลล์ที่ติดตั้งมากับมาตรการความทึบแสง เป็น โฟโตทรานซิสเตอร์ (ภาคผนวก ก) รหัส TIL 81 ร่วมกับวงจรขยายออป แอมป์ (operational amplifier) ในลักษณะของวงจรเปลี่ยนกระแสเป็นศักย์ (current to voltage converter) ดังแสดงในรูปที่ 3-6

รูปที่ 3-6 แสดงวงจรที่ใช้ TIL 81 เป็นอุปกรณ์วัดแสงร่วมกับวงจร
เปลี่ยนกระแสเป็นศักย์ที่ใช้ในมาตรฐานความทึบแสง

ในการจัดนี้ โฟโตทรานซิสเตอร์ TIL 81 จะอยู่หลังช่องแคบเดี่ยวโดยอยู่ไกลที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อที่ว่าโฟโตทรานซิสเตอร์จะได้รับแสงมากที่สุด ผลการวัดจะแสดงออกทางเครื่องวัด อันได้แก่ โวลต์มิเตอร์ และเครื่องบันทึกแผนภูมิ (chart recorder) ของบริษัท Allen Datagraph, Inc รุ่น 925 M ค่าที่วัดได้จะเป็นค่าแรงเคลื่อนไฟฟ้าที่มีความสัมพันธ์กับกระแสที่ไหลผ่านโฟโตทรานซิสเตอร์ (i) ดังนี้

$$V_{out} = -iR$$

ในที่นี้ i เป็นกระแสตรง ค่าแรงเคลื่อนไฟฟ้าออกจะแปรเปลี่ยนตามค่า i ค่าความต้านทาน R สามารถเลือกได้ 3 ค่า คือ 10 กิโลโอห์ม, 100 กิโลโอห์ม และ 1 เมกะโอห์ม เพื่อให้แรงเคลื่อนไฟฟ้าออกมีค่ามากพอที่จะแสดงผลทางเครื่องวัด

2. การเทียบมาตรฐานมาตรฐานความทึบแสง

เพื่อเทียบมาตรฐานมาตรฐานความทึบแสงที่เปลี่ยนแปลงส่วนประกอบแล้ว และหาความสัมพันธ์ระหว่างความทึบแสงกับแรงเคลื่อนไฟฟ้าออก จึงได้ใช้มาตรฐานความทึบแสงทดลองอ่านค่าความทึบแสงของแผ่นบันทึกทอนแสง T-14 (control scale T-14) ที่ทราบค่าความทึบแสงแล้วจากการอ่านด้วยมาตรฐานความทึบแสงของภาควิชาเทคโนโลยีทางภาพถ่ายและการพิมพ์ รายละเอียดความทึบแสงของแผ่นบันทึกทอนแสงได้แสดงไว้ในตารางที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 แสดงค่าความทึบแสงของแผ่นมันไดทอนแสง T-14

มันไดทอนแสงชั้นที่	1	2	3	4	5	6	7
ความทึบแสง	0.07	0.18	0.30	0.42	0.54	0.66	0.78

มันไดทอนแสงชั้นที่	8	9	10	11	12	13	14
ความทึบแสง	0.90	1.01	1.14	1.26	1.38	1.50	1.63

ในการเทียบมาตรฐานมาตรฐานความทึบแสง ทำการทดลองตามลำดับดังนี้

ก) วัดแรงเคลื่อนไฟฟ้าออกเมื่อแสงผ่านเข้าสู่โฟโตทรานซิสเตอร์โดยไม่ผ่านแผ่นมันไดทอนแสง เรียกเป็น R_0 บันทึกไว้

ข) วัดแรงเคลื่อนไฟฟ้าออกเมื่อไม่มีแสงเข้าสู่โฟโตทรานซิสเตอร์ เรียกเป็น R_D บันทึกไว้

ค) วัดแรงเคลื่อนไฟฟ้าออกเมื่อแสงผ่านแผ่นมันไดทอนแสงแต่ละชั้น จนครบทั้ง 14 ชั้น เรียกเป็น R บันทึกไว้จนครบ 14 ชั้น

ง) ทำการวัดซ้ำจนกว่าจะได้จำนวนข้อมูลเท่าที่พอใจ

จ) เขียนตารางระหว่างค่าความทึบแสง จากตารางที่ 3-1 ข้างต้นกับค่า $\log_{10} [(R_0 - R_D) / (R - R_D)]$ สำหรับทุกชั้นของมันไดทอนแสง

ฉ) นำข้อมูลในข้อ จ มาเขียนกราฟความสัมพันธ์ระหว่างค่าความทึบแสงและค่า $\log_{10} [(R_0 - R_D) / (R - R_D)]$ และหาค่าความชันของกราฟ

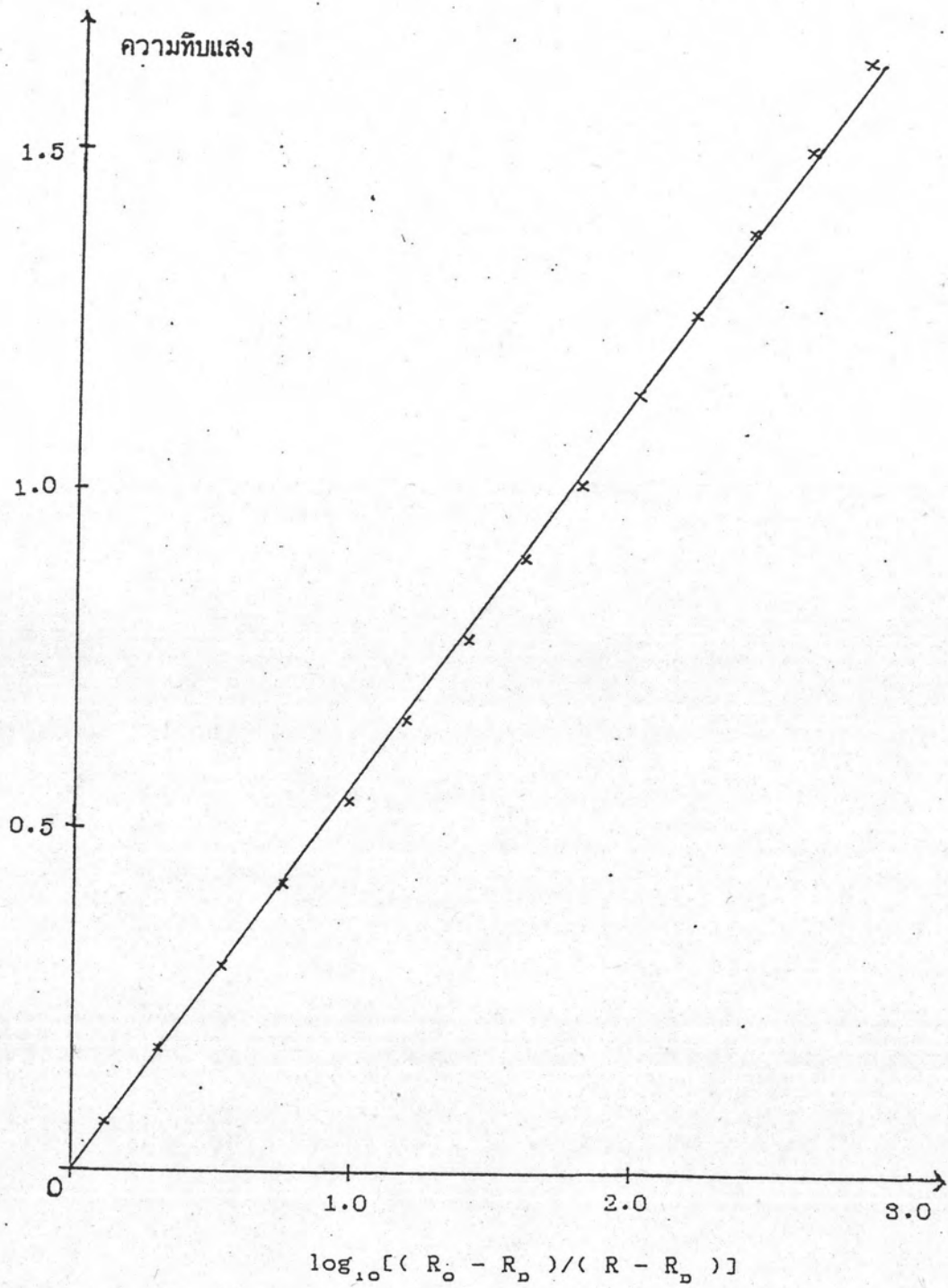
3. สรุปผลการทดลอง

จากผลการทดลอง (ภาคผนวก ข) ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความทึบแสงกับค่า $\log_{10} [(R_0 - R_D) / (R - R_D)]$ มีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรง สามารถหาค่าความสัมพันธ์ได้จากการคำนวณการถดถอยเชิงเส้น (linear regression) ได้ความสัมพันธ์ดังนี้

$$D = 0.57 \log_{10} [(R_o - R_D) / (R - R_D)] \quad (3-3)$$

กราฟความสัมพันธ์ดังสมการนี้แสดงไว้ในรูปที่ 3-7

เนื่องจากการใช้งานจริงของมาตรการความทึบแสงอาจจะต้องมีการจัดเปลี่ยนสภาพต่างๆก่อนการวัดแต่ละครั้ง ดังนั้นจึงกำหนดให้มีการเทียบมาตรฐานด้วยทุกครั้งที่จะใช้มาตรการความทึบแสงวัดความทึบแสงของแผ่นฟิล์มข้อมูลใดๆ

รูปที่ 3-7 แสดงกราฟความสัมพันธ์ระหว่างค่า $\log_{10}[(R_0 - R_D)/(R - R_D)]$ และความทึบแสง